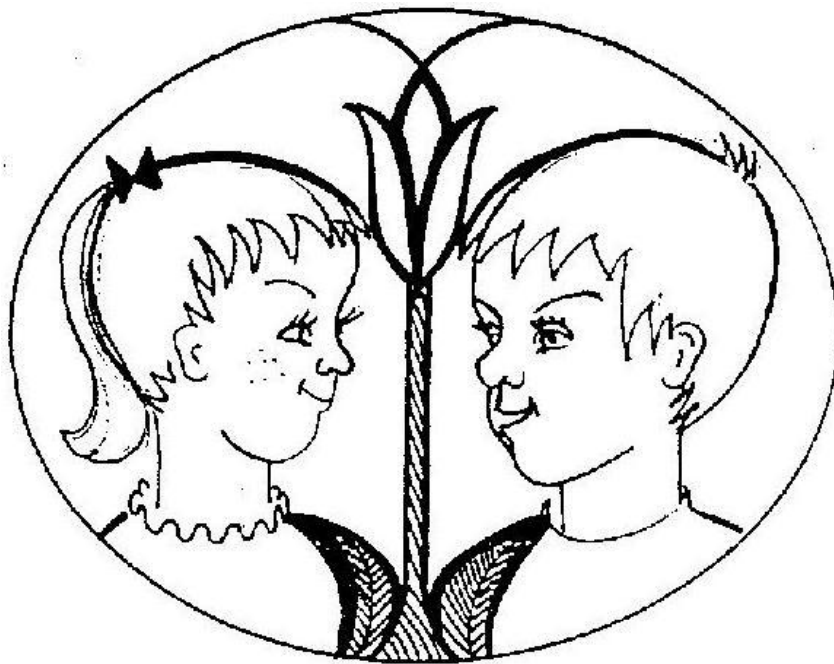

„Mesélj Nekem, mesélj Velem!”

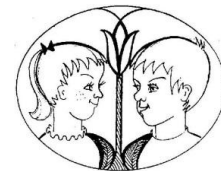
Helyi Óvodai Pedagógiai Program

Szegedi Tudományegyetem
Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú
Művészeti Iskolája, Napközi Otthonos Óvodája
OM azonosító: 029681

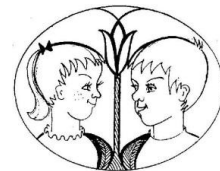
SZEGED

2021

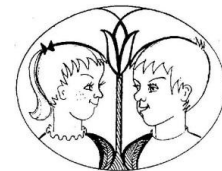

Tartalomjegyzék

1	Törvényi hivatkozások	4
2	Az óvoda adatai	5
3	Bevezető	6
3.1	Óvodánk bemutatása	6
4	Nevelésfilozófiánk, jövőképünk	7
4.1	Nevelési alapelveink:	7
5	Gyermekkép	8
6	Óvodakép	9
6.1	Felsőoktatási feladatok rendje	10
7	Az óvodai nevelés általános feladatai	11
7.1	Az egészséges életmód alakítása	11
7.2	Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	14
7.3	Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	15
8	Az óvodai élet megszervezésének elvei	16
8.1	Személyi feltételek	16
8.2	Tárgyi feltételek	17
8.3	Az óvodai élet megszervezése	17
8.4	Az óvoda kapcsolata	19
8.4.1	Család	19
8.4.2	Fenntartó	20
8.4.3	Általános iskola	21
8.4.4	Kapcsolatok egyéb szervezetekkel	21
9	Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai	22
9.1	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	22
9.2	Játék	23
9.2.1	Játék és kommunikáció	24
9.2.2	Játékfajták:	24
9.3	Külső világ tevékeny megismerése	25
9.4	Verselés, mesélés	27
9.5	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	28
9.6	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	30
9.7	Mozgás	31
9.8	Munka jellegű tevékenységek	32
10	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére, az iskolába lépés feltételei	33
11	Óvodai ünnepeink, hagyományaink, jeles napok	36
12	Az óvoda sajátos feladatai	40

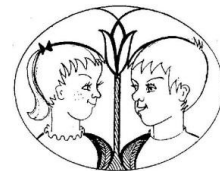
12.1	Gyermekvédelem	40
12.1.1	Hátrányos helyzetű gyermekek nevelése	41
12.1.2	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:	42
12.1.3	Veszélyeztetett gyermek	42
12.2	Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek	42
12.2.1	Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek nevelése	43
12.2.2	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek nevelése	44
12.3	Tehetséggondozás	44
12.4	Más nemzetiségű gyermekek interkulturális nevelése	46
13	A gyermekek fejlődésének nyomon követése	47
14	Az óvoda szakmai dokumentumai	48
14.1	Óvodánk alapidokumentumai:	49
14.2	Tanügyi dokumentáció:	49
14.3	Pedagógiai dokumentáció:	49
15	Záró rendelkezések, Legitimációs záradék	51

1 Törvényi hivatkozások

Programunk a 363/2012. (XII.17.) számú Kormány rendelet értelmében, az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült, figyelembe véve a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt., ágazati törvény) és az 1993. évi LXXIX. Köznevelési törvényt valamint, annak módosításait

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) kormányrendelet módosításáról szóló 137/2018. (VII. 25.) kormányrendelet.
- 275/2019. (XI. 21.) Korm. rendelet az óvodába járással és tankötelezettséggel kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- Ezen kívül programunkba az alábbi törvényeket, rendeleteket építettük be:
- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról
- 2011. évi CXXIV törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 30/2012. (IX. 28.) EMMI rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve
- 1997. tv. XXXI. törvény A gyermekek védelméről és jogairól
- 1992. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek UNICEF
- 185/1999. (XII.13.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, amely a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII.22.) Korm. rendeletet módosítja

2 Az óvoda adatai

Az óvoda hivatalos elnevezése:

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája, Napközi Otthonos Óvodája

Az óvoda címe, telefonszáma:

6722 Szeged, Batthyány u. 5.

62/420-491

Az óvoda fenntartója, címe, telefonszáma:

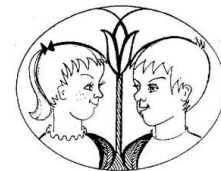
Szegedi Tudományegyetem (székhely: 6725 Szeged, Dugonics tér 13.), 62/454-000

Az óvodai csoportok száma:

4 csoport

Az intézményegység - vezetője, a program benyújtója:

Timár Marietta

3 Bevezető

Nevelőtestületünk döntése alapján programunkat az innováció, szakmai igényesség jegyében dolgoztuk át annak érdekében, hogy a mindennapi, gyakorlati nevelő, és tervező munkánkban jól használható, lényegre törő, áttekinthető legyen. Emellett a megváltozott törvényi előírások, rendeletek, és a Tanfelügyeleti ellenőrzés is indokoltta tette a felülvizsgálatot.

Az egységes keretbe foglalt feladat, és tevékenységrendszerrel mind az intézményünk minden dolgozója, mind a leendő óvodapedagógusok egységes szemléletű nevelőmunkáját kívánjuk segíteni, biztosítva ezzel az állandó, színvonalas, minőségi nevelőmunkát.

Nevelőmunkánk során azt tapasztaltuk, hogy a gyermekek sok ismerettel rendelkeznek, de a szociális-, és verbális kommunikációs készségeik fejlődését egyre inkább háttérbe szorítja a felgyorsult digitális világ. A családtagok egyre kevesebbet beszélnek egymással és nem jut elegendő idő az élő mesére. Úgy gondoljuk, hogy a csodákkal teli mesevilág nélkülözhetetlen a harmonikus személyiségfejlődéshez. A jól, és hitelesen közvetített meséken keresztül olyan kapukat nyithatunk meg, amelyeken belépve a gyermek -megfelelő pedagógusi támogatás mellett- biztonságban érzi magát, pozitív mintákat kap, megtapasztalja, hogy mindenre van megoldás.

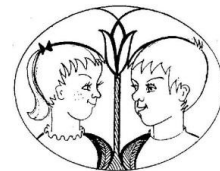
A „Mesélj Nekem, mesélj Velem!” Óvodai Programunk meghatározó jegye: az érzelmekre alapozott kommunikációs és szociális képességek alakítása, melyeken keresztül a különböző tevékenységek, műveltségtartalmak közvetítésével elősegítjük a gyermek teljes személyiségének komplex fejlődését.

3.1 Óvodánk bemutatása

A Szegedi Tudományegyetem Óvodája Szeged belvárosában több évtizedes múltat tekint vissza. Intézményünk évente 4 homogén csoportban, 96 gyermeket tud fogadni. Az idejáró gyermekek szüleinek nagy része egyetemi dolgozó. Óvodánk jó hírének köszönhetően a város minden részéről, valamint Szeged vonzáskörzetéből is vannak óvodásaink.

Óvodánk és programunk sajátos jellege intézményünk kettős funkciójából ered:

- Az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését biztosító, óvó-védő, szociális és személyiségfejlesztő funkció, melyben a mese kiemelt szerepet kap.

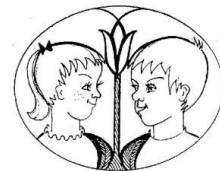
- A Szegedi Tudományegyetem óvodájaként elsősorban az óvodapedagógus hallgatók gyakorlati munkára való felkészítését látja el. Emellett egyéb karok alapképzéseihez is hospitálási lehetőséget biztosít.

4 Nevelésfilozófiánk, jövőképünk

Gyermekközpontú nevelőmunkánk során építünk a hazai neveléstörténet hagyományaira, az óvoda értékeire, a saját tapasztalatainkra, módszertani tudásunkra. Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemgazdag óvodai élet megteremtésével a családi nevelést kiegészítve fejlődnek tovább gyermekeink. Olyan magabiztos gyermekek nevelésére törekszünk, akik könnyebben megállják a helyüket az életben, és reális énképpel rendelkeznek.

4.1 Nevelési alapelveink:

- a gyermeket megillető jogok, és az egyenlő hozzáférés biztosításának elve
- a gyermek mindenek felett álló érdekének védelme
- a gyermek személyiségének harmonikus fejlesztéséhez elengedhetetlenek a társas kapcsolatok, a közösséghez tartozás, és az abban betöltött szerep
- a különбözőség, az egyediség, a másság elfogadása és elfogadtatása, illetve befogadása,
- olyan szokásrendszer kialakítása, amely biztonságot nyújt a gyermek számára, megalapozott, következetes és rugalmas
- az egyéni érés-, és életkori sajátosságok figyelembevételével a gyermek önmagához viszonyított fejlődésének elősegítése
- a játékos élmény-, és tapasztalatszerzés előtérbe helyezése
- az érzelmi intelligencia és az egészséges gyermeklélek fejlesztése a valódi értékeket hordozó meséken keresztül
- a gyermek nevelése a család joga és kötelessége, ezt tiszteletben tartva erősítjük a szülők felelősségérzetét, hangsúlyozva a családi nevelés fontosságát
- a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása, szoros együttműködés a családdal

- a differenciált, komplex készség- és képességfejlesztés különböző tevékenységekbe integrálva, az egyéni és a közösen megélt élmények és tapasztalatok fejlesztő hatásának tudatos kiaknázása
- sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek joga, hogy megfelelő, elfogadó, fejlesztő hatású környezetben éljen
- a kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek tehetséggondozása, képességei kibontakoztatásához szükséges differenciált bánásmód biztosítása
- a gyermekvédelem fontos alapelve a nevelési hatások összehangolása a fejlődő személyiség veszélyeztetettségének megelőzése érdekében
- a szociális hátrányok kompenzálásában az esélyegyenlőség megteremtésében minden óvodai dolgozó aktívan részt vállal

Távlatokban gondolkozunk, de a pillanatnyi történésekre figyelünk, valóságos fejlesztési eredményekre törekszünk.

5 Gyermekkép

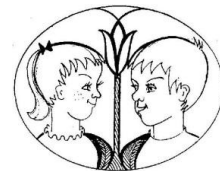
A gyermek fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei és a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. Az életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteiket figyelembe véve segítjük elő személyiségük kibontakozását.

Biztosítunk minden lehetőséget a gyermekkor alapvető tevékenységéhez, a szabad játékhoz, a játékon keresztül történő sokszínű tapasztalatszerzéshez; és minél több természetes mozgáshoz.

Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy egyediségéhez illeszkedő inkluzív szemléletű pedagógiai rendszerben a számára legkedvezőbb környezetben nevelkedjen. Tudatos irányítással, szeretettel, felkészültséggel segítjük, hogy képessé váljanak az alapvető emberi értékek felismerésére és kifejezésére, tudjanak a szépnek, jónak, igaznak örülni.

Törekszünk arra, hogy a művészetek közvetítésével, ezen belül is a gyermekirodalmi alkotások által, teljesebben, mélyebben értsék meg a valóságot, igazodjanak el változó világunkban. Óvodai tevékenységeik közben fantáziájuk szárnyalhasson, váljanak alkotóvá, jussanak el a kreatív önmegvalósításhoz.

A tanulást támogató környezet megteremtése során a gyermekek legyenek a környezetük iránt érdeklődők, természetszeretők, tevékenyek, és az új iránt fogékonyak.

A közös élmények, az együtt játszás, az együtt munkálkodás segítse a közösséggé válást. A gyermekek a közösség elfogadott tagjaiként mutathassák meg egyediségüket, humorukat, toleranciájukat, bontakoztathassák ki tehetségüket. Egyéni érdekeiket a közösség szabályainak tiszteletben tartása mellett érvényesítsék. Merjenek véleményt nyilvánítani, döntéseiket, tetteik következményeit vállalják.

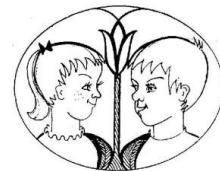
A különbözőségekkel természetes módon együtt élő gyermekek az óvodáskor végére önállóan gondolkodó, egészséges, vidám, harmonikus személyiséggé válnak.

6 Óvodakép

Szeretetteljes, biztonságos környezetet biztosítunk, ahol jól érzi magát a gyermek, és ez a szülő számára pozitív visszajelzés. Hosszú évek gyakorlata, hogy a régebben óvodánkba járt gyermekek testvéreit felvesszük és megtiszteltetés, munkánk elismerése az is, hogy a volt óvodásaink ma már, mint szülők és hallgatók választják intézményünket.

Az épület adottságainak és a dolgozók közös értékrendjének köszönhetően közvetlen, családi légkörben telnek mindennapjaink. Az intézmény minden alkalmazottja törekszik - a gyermeki és a szülői igények figyelembe vételével - tudásának legjavát a gyermekek szolgálatába állítani. Az esélyegyenlőséget biztosító, modellértékű, befogadó pedagógiai attitűd, a mindenféle megkülönböztetés ellenzése, társadalmi egyenlőségek elfogadása, támogatása természetes intézményünkben. Valamennyi dolgozónk folyamatos együttműködésével, összehangolt munkájával az interkulturális, befogadó szellemiség, valamint az inkluzív nevelés megvalósul. Segítő, támogató és empatisz szemléletünk a hallgatói képzésben is érvényesül.

A mese az egész napi óvodai zajban a csend szigete. Pihentet, szórakoztat, táplálja a képzeletet, segíti az emlékezetben és a tudattalanban őrzött információk és feszültségek egészséges, és eredményes feldolgozását. Ezért fontosnak tartjuk, hogy minden csoportban legyen egy olyan hely, ahol a gyermek megtalálhatja a saját „Meseszigetét”. A gyermekcsoport igényei, aktuális állapota határozza meg, hogy mikor, melyiket, és mennyit adunk át az egy-egy témához kapcsolható gyermekirodalmi alkotásokból. A cél az, hogy az óvodai élet minden területén (öltözködés, konfliktuskezelés, játék, ünnepek) spontán és tudatosan egyaránt beépítve az elemeket, emlékeztet, örömteli, felszabadult pillanatokat nyújtunk a gyerekeknek.

6.1 Felsőoktatási feladatok rendje

A hallgatók gyakorlati képzésével összefüggő feladatokat, a képzés rendjét az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar határozza meg. A gyakorlati képzés az Óvodapedagógus-Képző Tanszék mindenkorai képzési rendjéhez igazodik.

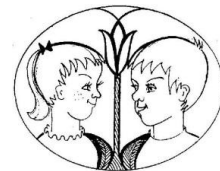
Az óvodában a gyakorlati képzésben részesülő óvodapedagógus hallgatók felkészítésével, elkötelezett, magas színvonalú szakmai tudással rendelkező szakvezető óvodapedagógusok foglalkoznak. Intézményünkben a gyakorlati képzés megszervezése az intézményegység-vezető feladata, továbbá ápolja a kapcsolatot a pedagógusképző kar vezetőivel, oktatóival.

A három évfolyamról érkező óvodapedagógus hallgatók (nappalis, levelezős), egyéni, csoportos, nyári, területi gyakorlatokon, illetve bemutató, - és záró foglalkozáson vesznek részt.

Az óvodapedagógus hallgatókon kívül alkalmanként, más karokról érkező hallgatók hospitálását támogatja az óvoda.

A szakvezető óvodapedagógus feladatai:

- a hallgatók felkészítése a szakmai gyakorlatra az útmutatóban megfogalmazott elvek és teendők szerint
- derűs, nyugodt légkör biztosítása
- példamutató nevelői magatartás, legyen minta a hallgató számára
- az óvoda pedagógiai programjának, tanügyi dokumentumainak megismertetése a hallgatókkal
- a helyi szokások, napi- és heti rend megismertetése
- a hallgató pedagógiai képességei és készségei fejlesztése
- szakmai és módszertani műveltségük bővítése
- gyermek centrikus szemléletük formálása
- a fejlesztő tevékenységek tervezésének, szervezésének támogatása
- nevelői és pedagógiai tevékenységek megvalósításának megfigyelése, értékelése
- az önálló gyakorlati munka támogatása
- önreflexió és társelemzés irányítása
- bemutató foglalkozások megtartása
- a hallgatók írásos és gyakorlati munkájának elemzése, értékelése

7 Az óvodai nevelés általános feladatai

7.1 Az egészséges életmód alakítása

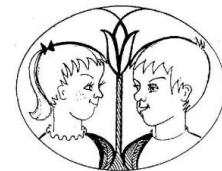
A gondozás és gondoskodás a gyermekről alapvető, és állandóan jelenlévő tevékenysége óvodánkunk. Az egészséges életmódra nevelés terén **célunk** a gyermekek egészséges életvitel igényének alakítása, testi és lelki szükségleteik kielégítése, fejlődésük elősegítése.

Feladataink:

- a gyermek gondozása, szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása (védőnő, fogászati szűrés, szemészeti szűrés, ortopédiai szűrés)

Tevékenységek:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testmozgás
- lelki egészség fejlesztése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- személyi higiéné
- pihenés

Egészséges táplálkozás

Az egészségnevelés és fejlesztés áthatja óvodai életünk egész folyamatát. A gyermekek megfelelő gondozásával, az életkori szükségleteket kielégítő, egészséges ételek biztosításával alapvető szokásokat alakítunk ki, elmélyítjük a kulturált étkezés szabályait.

Az egészség megőrzéséhez, a betegségek megelőzéséhez az egyik legfontosabb tényező az egészséges táplálkozás. A felnőttkori szokásokat a gyermekkori minták és hatások határozzák meg. Ezért különösen fontos a nevelő hatású, az otthoni esetlegesen nem megfelelő táplálkozási szokásokat is ellensúlyozó, az életkori szükségleteket kielégítő étkeztetés.

Célunk, hogy megerősítsük a gyermeket a korszerű, egészséges táplálkozás elfogadásában, és ne minősítsék negatívan az újító eljárásokat, az édességek, tésztafélék zöldségekre, halra, teljes kiőrlésű péksüteményekre történő cseréjét. Emellett óvodánkban minden héten gyümölcsnapot tartunk, amikor a gyümölcsök mellett zöldségeket és magvakat is fogyaszthatnak a gyerekek.

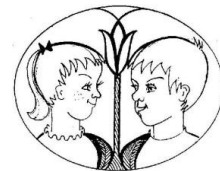
Mindennapos testmozgás

A gyermekek harmonikus fejlődéséhez elengedhetetlen feladat mozgásigényük kielégítése, az egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A rendszeresen és kellemes légkörben végzett mozgás a gyermekek természetes igényévé válik és beépül szokásrendszerükbe.

A spontán, játékba ágyazott mozgástevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani az óvodai élet minden napján, figyelembe véve az egyéni képességeket és szükségleteket. A mindennapos testmozgás által olyan napirendhez szoktatja az óvodáskorú gyermeket, melyben a mozgás, testedzés természetes.

A mindennapos testmozgáson kívül, heti rendszerességgel, szervezett mozgástevékenységen vesznek részt a gyermekek a tornateremben.

A pedagógusok mindezek mellett kihasználják minden lehetőséget a gyermekek megmozgatására, pl. udvari, játszótéri mozgásos játékok, sportvetélkedő, tornatermi testmozgás.

Lelki egészség fejlesztése

Az óvodai nevelés országos alapprogramja alapvető feladatának jelöli meg a gyermekek testi szükségletei mellett a lelki szükségletek kielégítését. Az óvodás kor az intenzív érzelmek időszaka. Az óvodapedagógus feladata észrevenni az esetlegesen fellépő szorongást, az önbecsülés hiányát, a konfliktusok kialakulását, valamint kerülését.

A testi és lelki erőszakkal szemben védelmet nyújtunk. Óvodánkban a gyermekvédelmi felelős kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

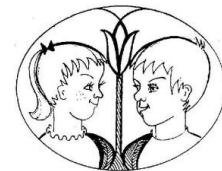
A gyermek személyes belső környezetének, testi, lelki, szociális egészségének gondozása érdekében a nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör kialakítására, a természetes testközelség meglétére törekszünk. A lelki biztonság megteremtése elengedhetetlen a védettségre vágyó gyermek életében, különösen ebben a rohanó, ingerekkel teli, bonyolult világban. Az egészséges gyermeklélek fejlődése érdekében a mesének kiemelt szerepet szánunk, ezért a napirendünkben központi helyet foglal el.

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Az óvodai elsősegélynyújtás legfontosabb eleme a balesetek megelőzése. Fontos, hogy a gyermekek rájöjjenek, hogy a balesetek egy kis odafigyeléssel és óvatossággal elkerülhetők. Feladatunk, hogy felhívjuk a figyelmüket, hogy egyes tárgyak pl: mászóka, korlát, lépcső és egyes helyzetek, pl. fogócska, sorversenyek, milyen veszélyforrást hordoznak. A gyermekeknek tudniuk kell, hogy mi a teendőjük baleset esetén - segítséget hívni, felnőtteknek szólani.

Kiemelt szerepünk van a gyermekbalesetek megelőzésében, olyan biztonságos környezetet biztosítunk, melyben a gyermekek nincsenek kitéve felesleges kockázatoknak. Magatartásunkkal példát mutatunk az egészséget óvó életmódra. Foglalkozásokat tervezünk és szervezünk a témával kapcsolatban, ahol megismertetjük a gyermekeket a biztonságukat óvó és veszélyeztető tárgyakkal, és helyzetekkel.

Bármilyen baleset esetén azonnal értesítjük a szülőt, és szükség szerint mentőt hívunk. Apróbb balesetek esetén elsősegélyt nyújtunk, illetve az ezzel kapcsolatos alapismeretekre, teendőkre a gyermekeket is megtanítjuk.

Személyi higiéné

Személyi higiéné az egyénre vonatkoztatott, életkori sajátosságoknak megfelelő helyes egészségügyi szokások összessége. A családi nevelésre építve megtanítjuk a gyermekeket a testápolással kapcsolatos teendőkre (kézmosás, fogmosás, orrfújás, zsebkendőhasználat, WC-használat, fésülködés, öltözködés, stb.). Rendkívül fontos az óvoda minden dolgozójának pozitív példája, körültekintő figyelme, hogy a helyes egészségügyi szokások megszilárduljanak, és beépüljenek a gyermekek életébe.

Pihenés

A testi-lelki egészség megőrzése érdekében fontosnak tartjuk a délutáni pihenést, alvást. Időtartama az életkori sajátosságokhoz, valamint az egyéni szükségletekhez igazodik. A zavartalan pihenés érdekében biztosítjuk az alváshoz szükséges feltételeket – szellőztetés, besötétítés, nyugodt, csendes légkör, meseolvasás, altatódal éneklése, a gyermekek igény szerinti megnyugtatója.

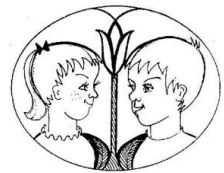
7.2 Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Érzelmek meghatározzák döntéseinket, viselkedésünket, cselekedeteinket és ez által azt, hogy kik vagyunk. Segítségükkel kapcsolódhatunk embertársainkhoz. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége.

Célunk, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. A szocializáció szempontjából meghatározó, közös élményeket biztosítsunk.

Feladataink:

- arra törekszünk, hogy a gyermekeket már az óvodába lépés előtt kedvező érzelmi hatások érhessék (gyermekeknek szóló meghívó levélben invitáljuk a családokat ismerkedős játszó délutánra)
- biztosítjuk az interperszonális kapcsolatok pozitív attitűdjét, érzelmi töltését
- segítjük a gyermekek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatuk alakulását, önkifejező törekvéseiket
- a gyermekeket a másság elfogadására, megértésére neveljük

- a közös élményeken alapuló tevékenységeken keresztül megalapozzuk a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) szokás- és normarendszerét
- építünk a gyermekek nyitottságára és hozzásegítjük őket ahhoz, hogy megismerjék a szűkebb és tágabb környezetüket, ezáltal megalapozódik nemzeti identitástudatuk, a keresztény kulturális értékük, a hazaszeretetük, a szülőföldre és családra való kötődésük
- igyekszünk figyelmüket ráirányítani a természeti és emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, annak megbecsülésére
- intézményünk minden tagjának kommunikációja, viselkedése, bánásmódja mintaértékű szerepet tölt be, ezt várjuk el hallgatóinktól is
- szükség szerint speciális szakemberekkel együttműködve neveljük a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket

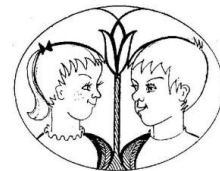
7.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Célunk az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a gyermekek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése.

Feladataink:

- biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkört teremtünk, lehetőséget biztosítunk a szabad, kötetlen kommunikációra
- játékhelyzetekben, mesélés, bábozás, dramatizálás, mindennapi anyanyelvi játékok során fejlesztjük beszédképességüket, gazdagítjuk szókincsüket, metakommunikációs képességeiket
- tiszta, érthető, tagolt, beszédmóddal segítjük a beszédértés fejlődését
- helyes légzéstechnika elsajátíttatásával, artikulációs gyakorlatok végzésével, logopédus bevonásával biztosítjuk a fejlesztést

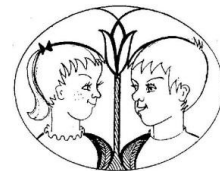

- játék- és élethelyzetekben erősítjük és gyakoroltatjuk a megfelelő udvariassági formákat, az illedelmes, tisztelettudó kommunikációt és magatartásmódot
- szakmai igényességgel állítjuk össze a gyermekek felé közvetíteni kívánt gyermekirodalmi alkotásokat
- a könyvek szeretetére, megbecsülésére nevelünk: minden csoport saját „könyvtárral” rendelkezik, emellett alkalomszerűen látogatjuk a közeli könyvtárakat
- személyes példaadással, pozitív minta kiemelésével ösztönözzük őket egymás türelmes meghallgatására
- a gyermekek számára érdeklődésükhöz és életkori sajátosságaikhoz igazodó óvodán belüli és kívüli élményeket, programokat, tevékenységeket biztosítunk (bábszínház, színház, Vadaspark, Fűvészkert, múzeum stb.)
- olyan módszereket választunk és alkalmazunk (pl. differenciálás, egyéni bánásmód, pozitív értékelés), amelyek igazodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségi szintjéhez
- az ismeretek átadásában és feldolgozásában törekszünk a komplexitásra
- a mesének, a kitalált történeteknek, dramatizálásnak, bábozásnak kiemelt szerepet szánunk az értelmi képességek fejlesztésében
- ösztönözzük a gyermekeket az önálló problémamegoldásra
- valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését segítjük elő

8 Az óvodai élet megszervezésének elvei

8.1 Személyi feltételek

Az óvodai nevelés középpontjában a gyermek áll. Az intézményegység- vezetővel együtt, 8 vezető óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel és a hallgatókkal. Az intézmény minden dolgozója megfelelő szakképzettséggel rendelkezik. A gyermekek nevelése terén pedagógiai asszisztens segíti az óvodapedagógusok munkáját; valamint 4 szakképzett dajka látja el a gondozási teendőket. Speciális nevelési területeken külső szakemberek segítik nevelőmunkánkat (logopédus, gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus, védőnő, szociális munkás).

8.2 Tárgyi feltételek

Az óvoda épülete Szeged belvárosában található, egy régi polgári ház, amelynek felújítása 2009-ben zajlott. Zárt udvara tiszta levegőjű, fedett homokozóval, fából készült mászókával, csúszdával, babaházzal, műfüves mini focipályával, udvari sportolásra alkalmas játékszerekkel felszerelt.

A négy csoportszoba és a kiszolgáló helyiségek biztosítják a gyermekek kényelmét, és a nevelőmunkát. A játékeszközök minden korosztálynak megfelelő minőségűek és mennyiségűek. IKT eszközeinkkel (projektor, interaktív tábla, laptop, számítógépek, magnók stb.) tesszük változatossá a mindennapi tevékenységeinket. Óvodai könyvtárunk sokrétű, a szakmai irodalmat folyamatosan bővítjük.

Az épület alagsorában tágas tornaterem található, melyhez öltöző, zsibongó és szertár kapcsolódik, valamint a hallgatók részére öltöző és mosdó áll rendelkezésre. A fejlesztő szoba a gyermekek speciális egyéni fejlesztésének helyszíne.

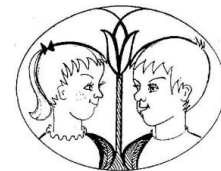
Energetikai korszerűsítési program keretében 2012-ben napelemek kerültek az épület tetejére. 2014-ben minden csoportszobába és az öltözőbe is fűtő-hűtő funkciójú klímaberendezések lettek felszerelve, amelyek az óvoda takarékosabb energia felhasználását biztosítják.

8.3 Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében valósul meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

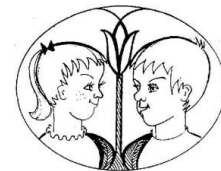
A napirend során a szabad játék – mint az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenysége - prioritást élvez.

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megvalósuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a rugalmas napirend és hetirend biztosítja az optimális feltételeket. A megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a növekvő időtartamú (5-35 perces) egyéni/mikrocsoportos/csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével történik a fejlesztés.

NAPIREND

TEVÉKENYSÉGEK			
kezdete	vége	időtartam	megnevezése
7.00	7.30	30 perc	Érkezés az óvodába, szabad játék összevont csoportban
délelőtt			Szabad játék a teremben, vagy az udvaron testápolás, folyamatos tízórai, szabad és szervezett tevékenységek, projektek szervezése: ▪ beszélgető kör ▪ környezeti, matematikai tapasztalatszerzések ▪ verselés, mesélés ▪ rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, ▪ ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ mindennapos mozgás ▪ élményszerző séták, kirándulások
			Testápolás, ebéd
délután			Testápolás, mindennapos mese, pihenés, folyamatos ébredés
			Testápolás, uzsonna, szabad játék a csoportban, illetve a szabadban, egyéni és csoportos tevékenységek, tehetséggondozás
16:30	17:00	30 perc	Szabad játék összevont csoportban. Hazabocsájtás az óvodából.

HETIREND

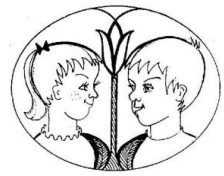
Az óvoda hagyományaira építve, a csoportok és a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, tudatos tervezéssel, szervezéssel hangoljuk össze a napi és heti tevékenységeinket.

szeptember 1-től május 31-ig	
Az óvodai élet tevékenységformái: • játék • rajzolás, festés, mintázás, kézi munka • mozgás • verselés, mesélés • ének, zene, énekes játék, gyermektánc • a külső világ tevékeny megismerése	Szervezett tevékenységek: • beszélgető-kör • mindennapos mese • mindennapos mozgás • drámajátékok • hagyományőrzés • kirándulások, programok élményszerző
június 1-től augusztus 31-ig	
A nevelési évben elsajátított szokások folyamatos gyakorlása és erősítése mellett az évszaktól adódó témák feldolgozása kötetlen tevékenységeken keresztül, nyári gyakorlatukat teljesítő hallgatók bevonásával.	

8.4 Az óvoda kapcsolata

8.4.1 Család

A gyermek elsődleges szocializációs színtere a család. Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, ezért a családdal való együttműködés, a partneri kapcsolat a gyermekek fejlődésének elengedhetetlen feltétele. Ebben összekötő kapocs a Szülői Szervezet, mint koordináló, illetve segítő fórum. Az állandó tájékoztatáson, bizalmon alapuló kapcsolat fenntartásával biztosítjuk az együttnevelés hatékonyságát.

Alapelvek:

- tiszteletben tartjuk a családi nevelés elsődleges szerepét
- az óvoda dolgozói a szülővel szemben: tisztelettudók, feladat- és probléma érzékenyek, titoktartók, empátikusak és segítőkészek
- a kapcsolat a bizalomra és kölcsönös tiszteleltre épül
- a szülők számára biztosítjuk a közvetlen kapcsolattartás lehetőségét a nevelőmunkát segítő munkatársakkal
- rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket a gyermekek aktuális fejlettségi szintjéről

Kapcsolattartás formái:

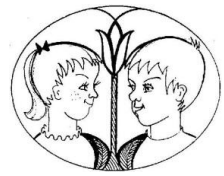
- családlátogatás szükség esetén, vagy a szülő kérésére
- rugalmas beszoktatás
- napi kapcsolattartás személyesen, valamint infokommunikációs csatornákon keresztül
- szülői értekezletek, fogadó órák
- közös ünnepek, programok, családi délutánok

8.4.2 Fenntartó**Alapelvek:**

- az óvoda vezetése szem előtt tartja a gazdaságos, hatékony működtetést, a fenntartói igényeknek megfelelően (pontos adatszolgáltatás, rendszeres kommunikáció)
- az óvodapedagógus-hallgatók gyakorlati képzése során, annak színvonalas teljesítése érdekében az oktatók és a szakvezető óvodapedagógusok között hatékony munkakapcsolat és szakmai párbeszéd zajlik

Kapcsolattartás formái:

- értekezletek
- konferenciák
- rendezvények
- elektronikus levelezési rendszer

8.4.3 Általános iskola

Alapelvek:

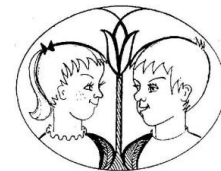
- az intézményegység-vezető heti rendszerességgel tájékoztatja az iskola vezetését az óvodában aktuálisan megvalósuló történésekről, ill. eszmecserét folytatnak nevelési kérdésekben
- az óvodapedagógusok részt vesznek az iskolában rendezett nevelőtestületi értekezleteken
- az óvodából-iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében, az óvodapedagógusok együttműködnek a tanítókkal, alkalmanként közös programot szerveznek az óvodás és az alsós gyermekeknek
- az intézményegység-vezető évente beszámolót készít az iskola igazgatójának, amely bemutatásra kerül a közös nevelési értekezleteken

Kapcsolattartás formái:

- napi szintű kommunikáció
- közös programok az első osztályos tanulókkal (rajzverseny, iskolalátogatás)
- az iskola tanulói és pedagógusai óvodai programokon történő részvétele
- közös értekezletek
- elektronikus levelezés

8.4.4 Kapcsolatok egyéb szervezetekkel

- Oktatási Hivatal
- Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal
- Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság
- kulturális intézmények: könyvtár, bábszínházak, kiállítások
- városi gyermekintézmények
- egyéb városi intézmények
- a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatfelvétel, kapcsolatépítés

9 Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

9.1 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az egész óvodai élet során adódó helyzetekben természetes, és szimulált környezetben, spontán és az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban valósul meg.

Célunk, hogy a tanulást támogató környezet megteremtése során építsünk a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira és ismereteire, és tanulási kompetenciáikat fejlesszük.

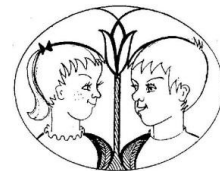
Feladataink:

- figyelembe vesszük a gyermekek egyéni sajátosságait, fejlődési ütemét
- elegendő időt hagyunk az egyéni felfedezésre, tapasztalatszerzésre, gyakorlásra
- bővítjük a gyermekek kognitív, személyes és szociális kompetenciáit
- törekszünk arra, hogy a gyermekekben alakuljon ki a figyelemösszpontosításra való képesség, problémamegoldó, kreatív gondolkodás
- sokszínű spontán és irányított ismeretszerzési lehetőségeket biztosítunk, amelyek során elősegítjük az ok-okozati összefüggések felismerését, következtetések levonását
- változatos motivációs eszközökkel, módszerekkel, tanulást támogató környezet kialakításával ösztönözzük a gyermekeket a tevékenységekbe való bekapcsolódásra, kitartásra
- nagy hangsúlyt helyezünk a differenciált feladatadásra, segítségnyújtásra, és az egyéni bánásmódra
- személyre szabott pozitív értékeléssel segítjük a gyermek személyiségének kibontakozását.

Tevékenységek:

A témakörökhöz kapcsolódó ismereteket komplex módon dolgozzuk fel, a tevékenységek áthatják az óvodai élet mindennapjait.

- szabad, és irányított játéktevékenység
- külső világ tevékeny megismerése
- mindennapos mese

- verselés, mesélés
- ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- mindennapos mozgás, mozgásos tevékenységek
- munka jellegű tevékenységek

9.2 Játék

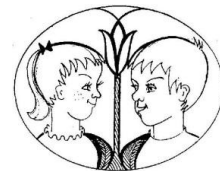
A játék örömforrás, kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység, amely semmilyen más tevékenységgel nem helyettesíthető. Az óvodapedagógus feladata a játék kibontakoztatása. Ezt a játék feltételeinek biztosításával és szükség, ill. igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával éri el.

A játék, mint domináns tevékenység magában hordozza más tevékenységek elemeit is (pl. munka, tanulás). Élményekből, tapasztalatokból táplálkozik.

Célunk a gyermek személyiségének komplex fejlesztése, valamint saját elképzeléseinek, vágyainak, önállóságának, kreatív ötleteinek kibontakoztatása, önkéntes, örömmel végzett játéktevékenységben, lehetőségekben, a szabad- és szervezett játék keretében.

Feladataink:

- tiszteletben tartjuk a gyermek elmélyült, szabad, önálló játékát
- biztosítjuk az elmélyült, nyugodt játékhoz szükséges feltételeket
- elősegítjük a játék fejlődésének folyamatát
- ötletekkel, megfelelő helyzetek létrehozásával ösztönözzük a sokszínű játékot
- szükség esetén bekapcsolódunk, együtt játszunk a gyerekekkel
- a szerepjátékot, a mesedramatizálást a nevelési célok elérése érdekében a legfontosabb eszköznek tekintjük
- a gyermekek belső szándékainak, indítékainak megértésére törekszünk
- a játékban elősegítjük a társas kapcsolatok alakulását
- minél több lehetőséget biztosítunk a szabad levegőn történő játékokra
- személyes példánkkal mintaadó szerepet töltünk be

9.2.1 Játék és kommunikáció

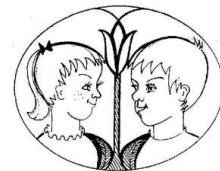
A kapcsolatteremtés egyik legfontosabb eszköze a beszéd. **Célunk**, hogy a játéktevékenységek közben is alakuljon a társas együttműködés és ezzel párhuzamosan természetes körülmények között fejlődjön a gyermekek beszéde.

Az óvodapedagógus a játékba történő bekapcsolódással:

- mintát nyújt a gyermeknek az eljátszott szereppel, a szerephez illő szóbeli megnyilvánulással (hanglejtéssel, gesztussal, mimikával)
- gyakoroltatja a különböző beszédhelyzeteknek megfelelő kommunikációs megnyilvánulásokat
- célzottan tervezett anyanyelvi játékokkal közvetlen beszédfejlesztést old meg (mozgásra épülő dramatikus játékok, szókincs, hanglejtés, szövegalkotás, leírás fejlesztése)

9.2.2 Játékfajták:

- *gyakorlójáték* (konstrukciós játék): játékeszközök rakosgatása, sokszori ismétléssel összekötött cselekvés.
pl.: autók tologatása, kockarakosgatás, babaöltöztetés, homokszórás, kavarás,- gyúrás, vízöntögetés, papírtépés, mázolás, kavicsszórás stb.
- *szerepjáték* (szimbolikus): a leggazdagabb lehetőséget nyújtja, a gyermek tapasztalatait, ismereteit és az ezekhez fűződő érzelmeit tükrözi, a szimbolikus játék a szerepjátékot megelőző játékforma. Pl.: papás-mamás, babavendégség, fodrászos, orvosos, piacos, boltos, utazásos játékok, stb.
- *barkácsolás*: a gyerekek maguk készítik el a játékuhoz szükséges eszközöket.
pl.: különböző alapanyagokból készített játékok, bábok készítése, elromlott játékok megjavítása, festése stb.
- *dramatizálás*: az átélt irodalmi, és egyéb, érzelmi élmények szabad, kötetlen eljátszása
- *bábozás*: a gyermek környezethez való viszonyát, az átélt cselekvés vagy történés általuk felfogott tartalmát tükrözi
pl.: óvodapedagógusi-gyermeki bábjáték, saját készítésű bábbal történő önálló játék
- *építő-konstruáló játék*: különböző anyagokból, alkatrészekből spontán vagy meghatározott céllal létrejövő alkotások folyamata. pl.: homokformák, építő-, fa-, műanyagkocka, LEGO, kirakós kockák, puzzle-k, stb.

- *szabályjáték*: pontos, meghatározott szabályok szerint zajló játék
pl.: mozgásos szabályjátékok (testnevelési játékok, dalos és mondókás nép játékok, fogócskák, bújócskák, körjátékok, szembekötődik, labdajátékok, mozgásos versenyjátékok), értelmi képességet fejlesztő játékok (társasjátékok, képes kirakók, dominó, sakk, kártyajátékok, nyelvi játékok)

9.3 Külső világ tevékeny megismerése

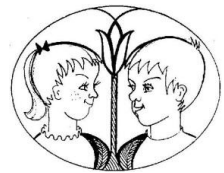
A környezet, ami körülvesz bennünket, aminek mi is alkotóelemei vagyunk, amiben az életünk van. Holisztikus látásmód szükséges, amely ráirányítja figyelmet arra, hogy nincs a környezetben elhanyagolható, lényegtelen, felesleges elem, tényező. Minden összekapcsolódik egymással.

A környezeti nevelés óvodai alkalmazásánál fontos, hogy nem csak a környezetismereti foglalkozások biztosítják a megvalósítását, hanem annak szelleme, tevékenysége és eszközei az óvoda mindennapjait áthatják, azaz komplex módon jelenik meg. A kompetencia ebben a felfogásban az ismeretek, ezek alkalmazási képessége és az alkalmazáshoz szükséges megfelelő motivációt biztosító attitűdök összessége.

Célunk az ökológiai szemléletmód megalapozása, a gyermekek pozitív érzelmekkel viszonyuljanak környezetükhöz, melyben jól tájékozódnak. El kell érünk, hogy a környezethez kapcsolódó ismereteik bővüljenek a nevelés során, és egy környezettudatos magatartásban, környezetbarát életvitelben valósuljanak meg. Játékos tevékenységek során fejlődjön matematikai, logika, problémamegoldó gondolkodásuk.

Feladataink:

- felismertetjük a környezeti értékeket, azaz formáljuk a gyermekek tudatát
- megalapozzuk az emberi és természeti környezet hatásaira való érzékenységet
- közvetlen megfigyelések, tapasztalatszerzések során megismertetjük a környezeti fogalmakat
- építünk a gyermekek spontán érdeklődésére, természetes kíváncsiságára, érzelmeikre, megismerési vágyukra
- lehetőséget biztosítunk próbálkozásra, kísérletezésre
- érzelmi és értelmi erők fejlesztése mellett elősegítjük a társakkal való kapcsolatok építését, valamint a nyelvi kifejezőképesség fejlődését is

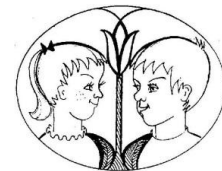

- hangsúlyozzuk a szülőföldhöz, a nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítását
- különböző történetekkel, mesékkel, helyzet megbeszélésekkel kialakítjuk a környezeti problémák felismerésének, megoldásának jártasságait, készségeit, gazdagítjuk a problémaérzékenységet
- a matematikai élmény, és ismeretszerzést az óvodai élet egészébe integráltan valósítjuk meg
- személyiségünkkel, attitűdjeinkkel, értékrendünkkel követendő példát mutatunk

Tevékenységek:

Tevékenységtervünket a természet nagy körforgásának rendszere, az évszakok koordinálják. Nagy hangsúlyt kapnak az aktuális természeti ünnepek, jeles napok, ünnepkörök és a négy őselem tématervei kínálta tevékenységek.

- megfigyelések
- kísérletek, hajtások, csíráztatások
- gyűjtögetések, csoportosítás
- összehasonlítások, becslések, számlálások, mérések, halmazok létrehozása, halmazok bontása
- albumok készítése
- növények, állatok gondozása
- kirándulások, múzeum látogatások
- munkahely látogatások.

9.4 Verselés, mesélés

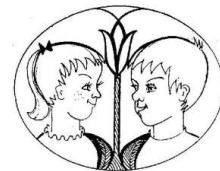
Az óvodai élet mindennapjai során folyamatosan felbukkannak a mesék. Az együtt megélt, az óvoda biztonságos, szeretetteljes légkörében átélt meseélmény, a saját meseértelmezés egy mély, közös érzelmi élmény alapja lehet. Ebben a varázslatos, csodákkal teli környezetben együtt tanul a pedagógus és gyermek, és mindez a későbbiekben számtalanszor szolgálhat erőforrásul.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb eszköze. Különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására, formálására és hozzájárul anyanyelvi neveléséhez is.

Célunk, hogy a mese, az élménynyújtás mellett a gyermekek későbbi életére jótékony hatást gyakoroljon, képességeiket, érzelmeiket pozitívan befolyásolja, segítse őket a külső és belső világ érzelmi viszonylataiban való eligazodásban, támpontokat nyújtson a különböző viselkedésformák között. Programunk sajátosságának megfelelően kihasználjuk a mese nyújtotta fejlesztési lehetőségeket (szorongásoldás, problémamegoldás, konfliktuskezelés, képzelőerő, tolerancia, empátia).

Feladataink:

- törekszünk az igényes és értékes irodalmi alkotások összeállítására, a könyvek megszerettetésére, valamint a rendszeres olvasóvá válás megalapozására
- értékes, igényes gyermekirodalmi alkotásokkal ismertetjük meg a gyermekeket – mesék, versek, népi mondókák, mondák, szólások, közmondások, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, klasszikus és kortárs irodalmi művek
- előtérbe helyezzük a nyomtatott irodalmat, de teret engedünk a modern digitális tartalmaknak is
- a meséken és verseken keresztül fejlesztjük a gyermekek nyelvi képességeit (helyes légzés, tiszta kiejtés, artikuláció, beszédtempó, hangsúly, szókincs, helyes nyelvtani struktúra, verbális és nem verbális jelzések megjelenítése)
- tudatosan segítjük, hogy a mindennapos mesélés, verselés a gyermek igényévé váljék, biztosítva ezzel az élmények feldolgozását, és a gyermek belső képalkotásának, mentális higiéniájának fejlődését
- biztosítjuk az esztétikus eszköztárat, melyet folyamatosan bővítünk (könyvek, bábok, meseillusztrációk, jelmezek, stb.)

- heti témáinkhoz, projektjeinkhez kapcsolódó meséket, verseket választunk, amelyek igazodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, erősítik a környezet és a természet megszerettetését, a néphagyományaink és nemzeti értékeink megismerését és az emberi értékek tiszteletét
- a különböző érzelmi problémák oldására alkalmazzuk a meseterápia eszközeit
- az irodalmi alkotások közvetítése során mintát nyújtunk tiszta kiejtésünkkel, kifejezőmódunkkal
- ösztönözzük a gyermekeket a saját vers,- mesealkotásra, ezáltal segítve önkifejező törekvéseiket

Tevékenységek:

- mondókázás, (rigmusok, kiolvasók, állathívogatók, altatók, közmondások)
- verselés, mesélés
- bábozás
- dramatizálás, dramatikus játékok
- bábszínház, színház látogatás

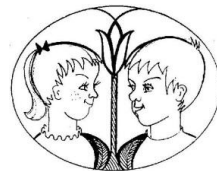
9.5 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A közös ének-zenei tevékenységek élményt nyújtanak, általuk a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét és megalapozza zenei anyanyelvének kialakulását.

Célunk a zenei érdeklődés felkeltése, a gyermekek zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának kialakítása, a gyermekek zenei képességeinek (ritmus-és hallásfejlesztés) kialakítása, fejlesztése, a népi hagyományok, gyermektáncok megismerésével, ápolásával a nemzeti identitástudat kialakítása.

Feladataink:

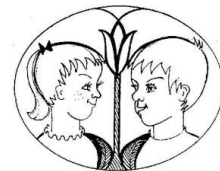
- törekszünk az igényes és értékes zenei anyagok összeállítására (énekes népi játékok, gyermekdalok, népi mondókák, klasszikus és kortárs zenei alkotások, megzenésített versek, mesék)
- a zenehallgatási anyag kiválasztásánál is figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, a csoport érdeklődési körét, ami formálja a gyermekek zenei ízlését
- fejlesztjük a gyermekek nyelvi képességeit mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei készségfejlesztő játékokkal

- fontosnak tartjuk a hagyományok megismerését, a nemzeti identitástudat kialakítását, melyet népdalok éneklésével, népi játékok és gyermektánc gyakorlásával biztosítunk
- törekszünk a gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének, játékos zenei alkotókedvének, mozgáskultúrájának fejlesztésére
- megteremtjük a feltételeket a mindennapos énekléshez, zenéléshez
- a tevékenységeken kívül a spontán helyzeteket kihasználva elősegítjük, hogy a mindennapos éneklés örömforrás legyen a gyermekek számára
- hangszerek széles repertoárjával ismertetjük meg a gyermekeket
- mintaszerű előadásmódunkkal ösztönözzük a tiszta, szép éneklésre a gyermekeket

Tevékenységek:

- mondókázás,
- játékdalok, műdalok éneklése
- énekes játékok játszása (körjáték, szerepcserélő, sorgyarapító, párválasztó játék, felelgetős játék)
- dallamfelismerés, dallambújtatás, dallamkitalálás, ritmizálás
- egyszerű népi játékok, táncos mozgások
- egyenletes lüktetés és ritmusmotívumok gyakorlása
- zenehallgatás
- gyermekhangszerek használata (triangulum, csörgő, csörgődob, ritmuspálca, a természet tárgyai stb.)
- népdalok, néphagyományok őrzése
- dallam és mozgás improvizáció

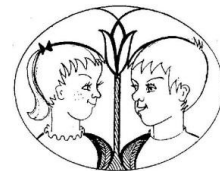
9.6 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermeki személyiség fejlesztésének fontos eszköze az ábrázolás, az élővilággal, a műalkotásokkal, népművészettel, nemzeti szimbólumokkal és az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés. Felkelti a gyermekek érdeklődését, az alkotás iránti vágyát, fejleszti a rajzi képesség kibontakoztatását, és új ötletek megvalósítására ösztönöz.

Célunk, hogy a gyermekek eligazodjanak környezetük szín és formavilágában, majd kreatív módon újrafogalmazva örömmel alkossanak, ábrázoljanak. Vizuális tevékenységek során fejlődjenek finommotoros képességeik, megalapozódjanak az írás elsajátításához szükséges készségeik. Alakuljon a gyermekek esztétikai érzékenysége, szép iránti nyitottsága, és igényessége.

Feladataink:

- lehetővé tesszük az élő és élettelen világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását a gyermek számára
- hangsúlyozzuk a meseélmények vizuális megjelenítését
- a tervezett tevékenységeken kívül a szabadidőben is, egyéni, mikrocsoportos és csoportos formában biztosítjuk az ábrázoláshoz szükséges anyagok, eszközök széles választékát, gyakorlási lehetőséget
- megismertetjük a gyermekeket az eszközök és anyagok célszerű és takarékos használatával, különböző technikákkal, munkafogásokkal, megoldásokkal, eljárásokkal
- az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve, differenciáltan fejlesztjük a gyermekek képi-plasztikai kifejezőképességét
- támogatjuk a kreatív, egyéni ötleteket
- mintát nyújtunk a természet színeire, formáira való rácsodálkozással, a művészi rajzok, festmények, szobrok, épületek, népi alkotások nézegetésével, ezzel segítve a szépség iránti vonzódás kialakítását
- bevonjuk a gyermekeket az óvoda és a csoportszoba dekorálásába
- az alkotó-alakító tevékenységet az aktuális heti témához, ill. projekthez illesztjük

Tevékenységek:

- képalakítás (firkálgatás, rajzolgatás udvaron, aszfalton, táblán, papíron, emberalakok, környezet rajzolása; festés, díszítés, anyagkompozíciók alkotása tárgyak lenyomataival, beszurkálással, karcolással, díszítéssel; spárga- és fonaldarabkák textilalapra, papíralapra applikálása, színes papírlapra tépéssel papírfoltok felragasztása)
- plasztikai munkák (gyurmázás, formázás, homokozás, formázás dobozból, termésből, textilből, fonalból, papírtépés, nyírás, hajtogatás, ragasztás, mintázás, varrás, applikálás, kötözés, fonás, szövés)
- építés (különböző formák rakosgatása, sorakoztatása, térbeli alakzatok építése hóból, homokból, építőkockából, berendezési tárgyakból, dobozokból)
- műalkotások nézegetése
- múzeumok, kiállítások látogatása

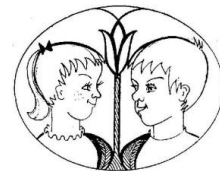
9.7 Mozgás

Az óvodai nevelés lényeges eleme a testi fejlesztés. A 3-7 éves gyermekek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket figyelembe vevő, kellő aktivitást, és terhelést biztosító, mindennapi mozgás nélkül. A mozgásöröm, és a szellemi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll.

Célunk az egészséges életmód szokásainak megalapozásával a mozgás megszerettetése, mozgásigény kielégítése, a pszichikus funkciók fejlődésének elősegítése, testi képességek fejlesztése.

Feladataink:

- egyaránt biztosítjuk a mindennapos szabad mozgás lehetőségét a csoportszobában, és az óvoda udvarán is
- korcsoportnak megfelelően, heti rendszerességgel szervezünk testnevelés foglalkozásokat a tornateremben, vagy időjárástól függően az udvaron
- optimális feltételeket teremtünk a testmozgáshoz
- fontosnak tarjuk a mindennapi testnevelés keretein belül megvalósuló differenciált, és egyéni fejlesztést
- mesébe épített mozgásfejlesztések során megőrizzük a gyermekek mozgáskedvét, és a kevésbé mozgékony gyermekeket is könnyen motiváljuk a mozgásra

- tervezett csoportos játékokkal alkalmat teremtünk a kooperációra, a társas együttműködésre
- aktív nagymozgások, és finommotoros manipulációk során fejlesztjük a gyermekek értelmi képességeit (vizuális memória, térészlelés, keresztcsatornák, gondolkodás, beszédfejlődés, stb.)
- nyugodt, derűs légkörben, játékokban gazdag, kellő intenzitású testmozgások során fejlesztjük a kondicionális, és a koordinációs képességeket
- az esetleges ortopédiai elváltozások (lúdtalp, hanyag tartás, stb.) kialakulásának megelőzésének érdekében rendszeresen alkalmazunk prevenció, és korrekciós gyakorlatokat
- a testi neveléshez való viszonyunk nagymértékben meghatározza a gyermekcsoportban folyó mindennapi testnevelés eredményességét

Tevékenységek:

- nagymozgások fejlesztése (járás, futás, ugrás, kúszás, mászás, csúszás, egyensúlygyakorlatok, szem-kéz, szem-láb koordináció)
- finommotorika fejlesztése (gyurmázás, építés építőjátékokkal, papírhajtogatás, puzzle-játékok összerakása, vágás körberajzolt minták után „papír-ceruza” feladatok, kéziszergyakorlatok)
- szabályjátékok, sorjátékok

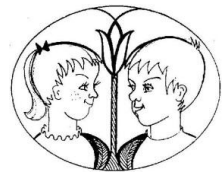
9.8 Munka jellegű tevékenységek

Az óvodában a munkajellegű tevékenységek szoros összefüggésben vannak a játékkal. A tapasztalatszerzésnek olyan formái, melyeket önként, örömmel, többnyire külső irányítással végeznek.

Célunk, hogy játékos cselekvéseken keresztül alakuljon, fejlődjön a gyermekek munkához való helyes viszonya, elősegítse a társas kapcsolatok pozitív alakítását, megtapasztalják a közösségért végzett tevékenységek örömét.

Feladataink:

- minden gyermeknek biztosítjuk a lehetőséget, hogy önállóan, kedve és képessége szerint gyakorolhassa, elvégezhesse az önmagával kapcsolatos önkiszolgáló teendőit, illetve a társai érdekében végzett, önként vállalt feladatait

- támogatjuk, és segítjük olyan munkaformák kipróbálását is, melyekben a gyermekek tevékenységi vágya és képességei még nincsenek teljesen összhangban
- olyan helyzeteket teremtünk, melyek során a gyermekek bátran vállalnak életkoruknak, fejlettségi szintjüknek megfelelő megbízatásokat, feladatokat
- folyamatosan biztosítjuk, bővítjük a munkatevékenységekhez szükséges biztonságos eszközöket, (pl. naposi kötény, napos tábla, gyermekméretű kerti eszközök, stb.)
- a munkatevékenységen keresztül olyan készségeket, képességeket, tulajdonságokat alakítunk ki, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek komplex fejlődését (önismeret, önbizalom, empátia, tolerancia, pontosság, önálló döntés, feladatmegosztás, kreativitás stb.)
- tudatos pedagógiai módszerekkel segítjük sikerélményhez a gyermekeket (dicséret, buzdítás, pozitív megerősítés, stb.)

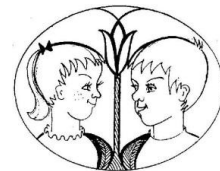
Tevékenységek:

- önkiszolgálás (testápolás, öltözködés, étkezés, környezetgondozás)
- játékok elrakása, növény- és állatgondozás
- a terem elrendezése, az óvoda udvarának ápolása
- naposi munka
- segítség a kisebbeknek, ajándékkészítés

10 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére, az iskolába lépés feltételei

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik.

Az iskolakezdéshez szükséges a megfelelő testi, lelki és szociális érettség, amelyek a sikeres iskolai munka alapját képezik.

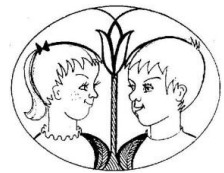

Testi fejlettség:

- a testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz, megváltoznak testarányai, teste arányosan fejlett, teherbíró képessége megnő
- megkezdődik a fogváltás
- mozgása összerendezettebb, harmonikusabb
- erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika
- mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes

Érzelmi, értelmi, anyanyelvi fejlettség:

- a lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre, a tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik (különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának)
- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés,
- megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi, fogalmi gondolkodás is kialakulóban van
- az egészségesen fejlődő gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni
- minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek)
- végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat

- ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait
- ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét
- felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit
- ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek
- elemi, mennyiségi ismeretei vannak.

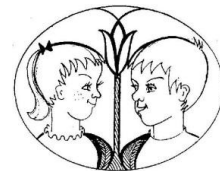
Szociális érettség:

- a szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre, felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi
- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni
- késleltetni tudja szükségletei kielégítését
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; ezt kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelés folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

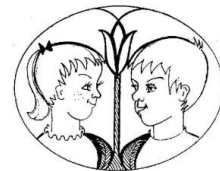
11 Óvodai ünnepeink, hagyományaink, jeles napok

Nevelőmunkánk fontos része a néphagyományokhoz, és az évkörhöz kapcsolódó ünnepkörök, jeles napok beépítése mindennapjainkba. A gyermekek számára kiemelkedő helyet kap minden ünnep, melyek elkülönülnek a hétköznapiaktól, maradandó élményhez juttatja őket.

Célunk, hogy megismertessük a gyermekekkel népünk nemzeti gyökereit, szépségét, értékeit tovább éltsük, ötvözzük a modern, digitalizált világgal. Az ünnepnapok átélésével erősödjön az összetartozás, fejlődjenek a társas kapcsolatok, alakuljon a nemzeti identitástudat.

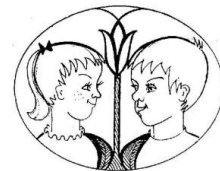
Feladataink:

- az ünnepek hangulatához közel álló mesék, történetek eljátszásával, felnőttek bábjátékával elmélyítjük és gazdagítjuk a gyermekek ünnepről alkotott képzeletét
- a népmeséken, népi mondókákon, rigmusokon, népdalokon keresztül megismertetjük a népi nyelvezetet, annak sajátosságait
- bevonjuk a gyermekeket az ünnepi készülődésbe, elősegítjük a várakozás izgalmát, érzelmi ráhangolódást
- gazdagítjuk a családokkal való együttműködést
- nagy hangsúlyt helyezünk a népi hagyományok gazdag tárházából a gyermekek életkorának megfelelő, élményeket adó, és cselekvésre készítő elemek kiválogatására
- megteremtjük a hagyományörző tapasztalatszerzés feltételeit és lehetőségeit
- személyes mintaadással felvállaljuk a népi kultúra átörökítését
- megismertetjük a népszokásokat, népi időjósításokat
- biztosítjuk a természetes anyagok állandó jelenlétét, azokból népi játékszereket készítünk közösen a gyerekekkel
- építünk a gyermekek nyitottságára, megláttatjuk a szülőföld szépségeit

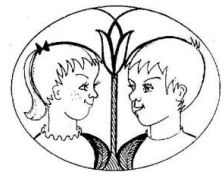

Óvodán belüli ünnepeink, rendezvényeink, jeles napjaink:

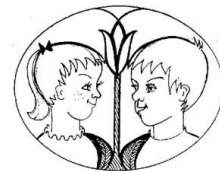
- *Születés, és névnapok megünneplése* csoporton belül
A kialakult csoporttradíciók szerint énekekkel, versekkel, saját készítésű ajándékkal köszöntjük fel az ünnepeltet.
- *Autómentes Világnap* (szeptember 22.)
Részt veszünk városunk ehhez kapcsolódó rendezvényein, kiemelt szerepet kap a környezetvédelem fontossága.
- *Magyar Népmese Napja* (szeptember 30.)
Óvodai mesemondó délután keretében is erősítjük a népmesék megismerését, megszerettetését.
- *Zene Világnapja* (október 1.)
Meghívott zenei előadók hangszerbemutatót, interaktív ismeretterjesztő énekes, hangszeres délelőtti programot tartanak.
- *Állatok Világnapja* (október 4.)
A Tappancs Alapítvány számára állateledel gyűjtést szervezünk. A szülők, gyerekek által behozott adományokat egy terápiás kutya bemutató keretében adjuk át óvodánkban.
- *Őszi Családi délután* (októberben)
A nagycsoportosoknak szülőkkel közös barkácsdélután
Minden csoportban őszi termések, gyümölcsök, zöldségek gyűjtése, saláták, gyümölcsle készítése, őszi kiállítás rendezése, terménybábokkal dramatizálás, bábozás.
- *Szőlőpréselés* (október)
Szőlőszemezgetést, préselést, must kóstolást énekléssel, népi mondókákkal színesítve törekszünk e hagyomány megőrzésére, ápolására
- *Márton nap* (november 11.)
Megismertetjük a gyermekekkel a Márton-legendát, az önzetlen adakozás fontosságának kiemelésével erősítjük a rászorulókat iránti érzékenységüket
- *Adventi készülődés* (november végétől)
A középső csoportosoknak szülőkkel közös barkácsdélután
Csoportonként ajándékkészítéssel, közös készülődéssel fokozzuk az ünnepvárás izgalmát (minden héten újabb gyertyát gyűjtünk az adventi koszorún, adventi mondókával, énekek kísérvé, adventi naptárból minden nap egy-egy gyermek kap meglepetést)

- *Mikulás* (december 6.)
Versekkel, énekekkel köszöntjük a Mikulást
- *Luca nap* (december 13.)
Búza ültetés, a naphoz kötődő népszokások megismertetése
- *Gyertyagyújtás* (december 20.)
Közös óvodai ünnepség során, karácsonyi énekekkel, dalokkal erősítjük a közösséghez tartozás érzését. Hallgatóink karácsonyhoz kapcsolódó mesejátékot adnak elő.
- *Újévi népszokások* (január eleje)
Szerencsehozó néphagyományok, hiedelmek megismertetése
- *Magyar kultúra napja* (január 22.)
Óvodai népdalos délután keretében, szülők részvételével a magyar népzenei kincs iránti pozitív kötődést erősítjük, támogatjuk.
- *Medve monda, népi időjósítás* (február 2.)
Maci témahét feldolgozása csoportokon belül
- *Farsang* (február)
Vidám jelmezes mulatsággal, hallgatóink mesejátékával búcsúztatjuk a telet
- *Kiszézés* (február)
Kisze báb készítés csoportokon belül. A nagycsoportosok készítette Kisze elégetése közben zajkeltő hangszerekkel, kereplőkkel, dobokkal, kántálással kergetjük el a telet.
- *Tavaszköszöntő óvodai rajzverseny* (március eleje)
Otthon készített alkotásokból kiállítást rendezünk, a résztvevő gyermekek díjat kapnak
- *Március 15-i megemlékezés*
Ünnepi öltözkében és kokárda viselésével tisztelgünk a Szabadságharc hősei előtt. A nagycsoportosok ünnepi műsorával, közös énekléssel, és zászlós felvonulással emlékezünk
- *Víz Világnapja* (március 22.)
Séta a Tisza-partra, a Szent István téri víztorony meglátogatása. Kiemelt szerepet kap a természetvédelem fontossága, a takarékoság.

- *Húsvéti készülődés* (március-április), családi délután
Tavaszi-húsvéti barkácsolás a szülőkkel közösen, a kiscsoportban.
A többi csoportban húsvéti, tavaszi díszeket készítünk, verseket, énekeket, locsolóverset tanulunk. Ápoljuk a locsolkodás hagyományát.
- *Föld Napja* (április 22.)
A téma csoportonkénti feldolgozása, programok szervezése során hangsúlyozzuk a környezetvédelem fontosságát
- *Anyák napja* (május eleje)
Csoportonként köszöntjük fel az édesanyákat, közös énekléssel, versekkel, játékokkal.
- *Madarak és Fák napja* (május 11.)
Kirándulás a Fűvészkertbe, Szeged parkjaiba, a Ligetbe. A témahét során beszélgetés a természet védelméről, a madarak, állatok, növények kapcsolatáról, szeretetéről.
- *Szeged napja* (május 22.)
Séták, kirándulások során ismerkedés városunk nevezetességeivel.
- *Kihívás Napja, Óvodai sportdélután* (május vége)
Családi program a két nagyobb csoport számára, melyen a szülők és a gyermekeik együtt mozognak, játékos vetélkedőn vesznek részt. Meghívjuk a volt óvodásainkat is közös mozgásos játékokra.
- *Gyermeknap* (május vége)
Családi délután a két kisebb csoport számára, melyen a szülők és a gyermekeik együtt játszanak, vetélkedőkön vesznek részt
- *Pünkösdlő* (május-június)
Csoportonként játékos vetélkedők, pünkösdi király és királynő választás.
- *Óvodai ballagás* (június eleje)
Az iskolába készülődők ünnepélyes búcsúja az óvodától.
- *Apák napja* (június eleje)
Csoportonként játékos vetélkedőket rendezünk a gyerekeknek, és az apukáknak. Ezzel erősítjük az édesapák családban betöltött szerepét.

12 Az óvoda sajátos feladatai

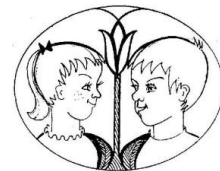
12.1 Gyermekvédelem

Gyermekeintézmény lévén természetes, hogy programunkban kiemelt feladatként jelenik meg a gyermekvédelmi munka, mely minden óvodapedagógus feladata. Segítségükre és a gyermekvédelmi munka koordinálására gyermek- és ifjúságvédelmi felelős áll rendelkezésünkre.

Célunk, hogy elősegítsük a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, családban történő felnevelkedésüket, valamint megelőzzük a veszélyeztetettség kialakulását, a gyermekek családból való kiemelését. Az óvoda és a családok közötti bizalomra épülő kapcsolatot alakítsunk ki. Elfogadjuk és elfogadtassuk a „másságot” a gyermekek, a szülők, és az intézmény dolgozóinak körében.

Feladataink:

- szeretetteljes, biztonságos és egészséges óvodai légkört, valamint környezetet teremtünk, melyben érvényesülnek az óvó-védő szociális funkciók
- hangsúlyozzuk a prevenció fontosságát
- megismertetjük a gyermekekkel és a szülőkkel az őket megillető jogokat, és azokat érvényesítjük az intézményen belül
- befogadó környezetet teremtünk, mellyel törekszünk az előítéletek kialakulásának megelőzésére
- megismerjük a gyermekek családi háttérét, szociális környezetüket
- felismerjük a hátrányos helyzetre, a veszélyeztetettségre utaló jeleket, okokat, melyeket próbálunk korszerű pedagógiai eszközökkel, módszerekkel megszüntetni; igyekszünk - a lehetőségeinkhez mérten - minden segítséget megadni a hátrányok kompenzálásához
- nyomon követjük a gyermekek rendszeres óvodába járását, igazolatlan hiányzás esetén a jogszabályban meghatározottak szerint járunk el (értesítjük a szülőket, illetve jelzéssel élünk a megfelelő szervek felé)
- személyes kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel, melynek alapja a kölcsönös bizalom, tisztelet és együttműködés; probléma esetén fogadóórát, családlátogatást kezdeményezünk

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai:

- szervezi, irányítja és elősegíti az óvodai gyermekvédelmi munkát
- a nevelési év elején összesíti a gyermekvédelmi lapokat, statisztikát készít
- közreműködik az intézményen belüli és kívüli szociális szolgáltatások, ellátások megszervezésében
- rendszeres kapcsolatot tart, együttműködik a jelzőrendszer tagjaival (védőnő, Gyermekjóléti Szolgálat, bölcsőde, iskola, szociális munkás, stb.), amennyiben szükséges, esetmegbeszélésen, szakmaközi megbeszélésen vesz részt
- veszélyeztetettségre utaló jelek esetén - ha az okok pedagógiai eszközökkel nem szüntethetők meg -, segítséget kér a Gyermekjóléti Szolgálattól
- elkészíti az éves gyermekvédelmi beszámolót

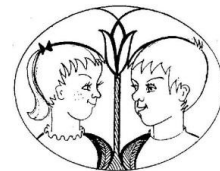
Tevékenységeink:

- szülői értekezlet, fogadóóra tartása
- családlátogatáson való részvétel
- fejlesztő, felzárkóztató programok (logopédia, fejlesztőpedagógia, gyógypedagógia)
- esetmegbeszélésen való részvétel
- nyílt napok, játszódelutánok, családi rendezvények tartása
- kapcsolattartás a társszervezetekkel

12.1.1 Hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről, vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik
- a szülő, vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről, vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőnek nyilvántartott személy

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei nem megfelelőek (félkomfortos, komfortnélküli, vagy szükséglakás)

12.1.2 Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fentiekben felsorolt pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll
- a nevelésbe vett gyermek
- az utógondozói ellátásban részesülő gyermek

12.1.3 Veszélyeztetett gyermek

Olyan magatartás, mulasztás, vagy körülmények következtében kialakult állapot, amely a gyermek, testi, érzelmi, erkölcsi, értelmi, fizikai fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Kiemelt súlyos problémák:

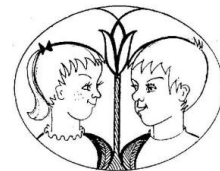
- szülői felügyelet hiánya
- fizikai bántalmazás a családba, szülői terror, pszichés bántalmazás
- a gyermek szexuális zaklatás
- súlyos elhanyagolás, gondozatlanság
- alacsony jövedelmi viszonyok, nem megfelelő lakáskörülmények
- éhezés, nem megfelelő táplálkozás
- alkoholizmus a családban
- nem megfelelő szellemi fejlődés a gyermeknél
- értelmi fogyatékos szülő a családban
- nevelési-oktatási intézményből való indokolatlan hiányzás
- problémás válás, gyermek elhelyezési viták

12.2 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

Óvodánk olyan kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket tud fogadni, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján a többi gyermekkel együtt nevelhetőek, illetve akiket az intézmény az Alapító Okiratában meghatározottak szerint fogad.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek közé a következő gyermekek tartoznak:

- sajátos nevelési igényű gyermekek
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek
- kiemelten tehetséges gyermekek

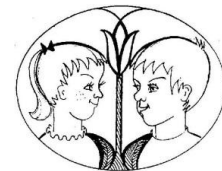
12.2.1 Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek nevelése

A sajátos nevelési igényű gyermek joga, hogy állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljön (pedagógiai célú habilitáció és rehabilitáció). A mi felelősségünk, hogy minden rendelkezésünkre álló segítséget megadjunk, számukra megteremtjük a befogadó környezetet.

Célunk a sajátos nevelési igényű gyermek fejlődésének elősegítése, az elmaradt területek fejlesztése óvodai környezetben. Hátrányok kompenzálása, a gátlások, frusztrációk csökkentése, leküzdése. Képességek, részképességek területén megfelelő fejlettségi szint elérése.

Feladataink:

- felkészülünk a sajátos nevelési igényre, ismeretek megszerzésére
- áttekintjük azokat a komplex (orvosi, pszichológiai, gyógypedagógiai) szakvéleményeket, melyek segítségével megismerhetjük a sérülés mértékét, struktúráját, megtervezzük a specifikus fejlesztést.
- megszervezzük a sajátos nevelési igényből eredő speciális fejlesztő tevékenységeket
- a dajkákat is felkészítjük a befogadásra (bánásmód, viselkedés, kommunikáció)
- a gyermekcsoportot és a szülőket felkészítjük a gyermek fogadására
- figyelembe vesszük a terhelhetőségnél a sérülés jellegét, mértékét, építünk a kevésbé sérült funkciókra
- szakszerűen választjuk meg a speciális módszereket, terápiás eljárásokat, technikákat és azok alkalmazásával fejlesztjük a kognitív képességeket
- együttműködünk a speciális szakemberekkel
- a gyermek fejlesztésében résztvevő szakemberekkel, szakvéleményre épülő egyéni fejlesztési tervet készítünk, megvalósítását félévente értékeljük, eredményéről tájékoztatjuk a szülőket

12.2.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek nevelése

Az illetékes szakértői bizottság szakvéleménye határozza meg a speciális fejlesztéshez szükséges feltételeket: szakember foglalkoztatása, speciális nevelési terv, eszközök, szakmai szolgáltatások. A mi felelősségünk, hogy minden rendelkezésünkre álló segítséget megadjunk, számukra megteremtjük a befogadó környezetet.

Célunk a BTMN-nel küzdő gyermek esetében is a gyermek fejlődésének elősegítése, az elmaradt területek fejlesztése óvodai környezetben. Hátrányok kompenzálása, a gátlások, frusztrációk csökkentése, leküzdése. Képességek, részképességek területén megfelelő fejlettségi szint elérése.

Feladataink:

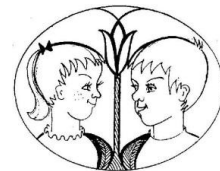
A BTMN-nel küzdő gyermekeknél is elsősorban a helyi programunkban megfogalmazott célkitűzések megvalósításán dolgozunk, ezt egészítjük ki a továbbiakkal:

- megismerjük a gyermeket
- külső szakember segítségét kérjük a hátrányok és lemaradások meghatározásához és a gyermek fejlesztéséhez
- a gyermekek szakemberek által feltárt nehézségeit tanulmányozzuk
- egyénhez igazítva alkalmazunk az esélykiegyenlítő, kompenzáló eljárásokat
- óvoda – szakember – család kapcsolat fenntartása, együttműködése folyamatos

12.3 Tehetséggondozás

Óvodáskorban nem beszélhetünk tehetségről, csak *tehetségigéretes adottságokról, hajlamokról*, melyeket, ha felismerünk, már hároméves kortól fejleszteni tudunk. A tehetségigéretes gyermekekre jellemző, hogy kiemelkedő adottságokkal rendelkeznek, motiváltabbak, kreatívabbak, valamint kitartóbbak bizonyos területeken.

A speciális tehetségfejlesztéshez kiindulási alapként szolgálnak az általánosan elfogadott Gardner-féle tehetségterületek szerinti csoportosítás: nyelvi; zenei; térbeli-vizuális; matematikai-logikai; testi-kinesztetikus; szociális-interperszonális; intraperszonális képességek. A hét tehetségterülethez olyan óvodai tevékenységeket rendelünk, amelyek segítik kibontakoztatni és fejleszteni a gyermeki képességeket pl.: drámajátékok; mesehallgatás-mesedramatizálás; anyanyelvi játékok; énekes, hangszeres, zenei képességfejlesztő foglalkozások; képalkotással, kézimunkákkal foglalkozó tevékenységek;

sport és egyéb mozgásos tevékenységek; táncos lehetőségek; saját készítésű logikai, kreatív és társasjátékok; természetes környezetben való felfedezések, kísérletezések; valamint önmegismerő, önerősítő, önfejlesztő játékok, melyek nélkülözhetetlen elemei minden területnek.

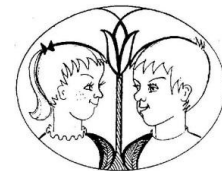
Pedagógiai szemléletünk alapja, hogy minden gyermek részt vehet a tehetséggondozó tevékenységekben, a lemaradó és a jó képességű gyermekeket is ugyanúgy támogatjuk, ezzel megelőzve a szegregációt. Minden gyermekben megkeressük azokat az adottságokat, képességeket, amin keresztül pozitív erőt tudunk adni a fejlődésükhöz.

Célunk a tehetségígéretes gyermekek korai felismerése, gondozása, a kiemelkedő adottságok, képességek továbbfejlesztése és a tehetséggel összefüggő gyenge területek erősítése.

Óvodánkba többnyire nagyon jó adottságokkal rendelkező gyermekek érkeznek, fejlesztésükhöz olyan aktivizáló módszereket alkalmazunk, amelyek kellően inspirálóak, teljes élményhez juttatják őket, motivációjukat, kreativitásukat gazdagítják. Az óvodáskori tehetséggondozást a gyermekek teljes személyiségfejlesztésének, pedagógiai folyamatába ágyazva dolgozzuk ki. Olyan támogató és szakszerű környezet megteremtésére törekszünk, amelyben a differenciálás, az egyéni bánásmód, az érdeklődésre épített komplex tevékenységek, az élményt nyújtó gazdag programok és a művészetek közvetítése által kibontakozhat a tehetséges gyermek.

Feladataink:

- törekszünk arra, hogy a gyermekeket minél jobban megismerjük
- megbecsüljük, bátorítjuk a gyermekeket, erősítjük önbizalmukat
- ösztönözzük őket az önálló munkára, támogatjuk az önálló próbálkozásokat, engedjük hibázni
- az óvodapedagógus széles érdeklődési körével, nyitottságával példát mutat
- a gyermekek különbözőségeiben erőt és lehetőségeket látunk
- tudunk és rendszeresen beszélgetünk a gyermekekkel
- felhasználjuk a csoportot arra, hogy az egyéni fejlődést segítsük és a közösségben a helyüket kedvezőbbé tegyük
- fontosak számunkra a szülői vélemények, tapasztalatok, információkat gyűjtünk tőlük a gyermekről
- hangsúlyozzuk az együtt tevékenykedést

Tevékenységek:

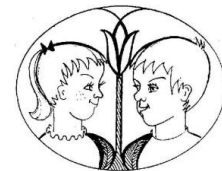
- projektek szervezésével a tevékenységek sorozatában a megismerési folyamat komplexen valósul meg (IKT eszközök és kooperatív technikák alkalmazása a gyakorlatban)
- tehetséggondozó napok szervezésének célja az élményszerzés, mely által az átlagos képességű gyermekek számára is lehetőséget biztosítunk az egyéni megmutatkozásra, valamint szert tesznek az iskolaérettséghez szükséges önállóságra, magabiztosságra és ezeket a tapasztalatokat, értékeket tovább vihetik az iskolába (Mesemondó, Népdalos délután, óvodai, és óvodán kívüli rajzversenyek)
- családokkal közös rendezvényeken a gyermekek együtt tevékenykednek szüleikkel, a közös alkotással, mozgással a tartalmas időtöltést biztosítjuk és közösségi élményhez jutnak
- minél több szabadjáték tevékenységet biztosítunk, a gyermek spontán játéka kiválóan ötvözi a tehetséggondozó és fejlesztési lehetőségeket, és melyek során nyomon követjük a kiemelkedő adottságokat, képességeket

12.4 Más nemzetiségű gyermekek interkulturális nevelése

A nemzetiségi óvodai nevelés hazánk egységes nevelési- fejlesztési rendszerének része, mely az Óvodai nevelés országos alapprogramjával összhangban valósítja meg sajátos célkitűzéseit és feladatait.

Városunk lakossága igen sokszínű: kulturáltságban, nemzeti és etnikai hovatartozás tekintetében. Intézményünkben igény esetén fogadunk nem magyar nemzetiségű, migráns gyermekeket. Ide tartoznak azok a gyermekek, akik, és/vagy családjaik nem magyar állampolgárok, és munkavállalás, tanulás céljából tartózkodnak Magyarországon, illetve menekült státusszal rendelkeznek. Identitásuk megerősítése mellett óvodánk adottságaiból eredően magyar nyelven történik nevelésük.

Célunk egyenlő jogok biztosítása mellett, kompenzálni az eltérő nyelvi, kulturális háttérből eredő nehézségeket, segíteni a család valamennyi tagját a többségi társadalom érték- és normarendszeréhez való minél sikeresebb alkalmazkodásában, megőrizve identitástudatukat.

Feladataink:

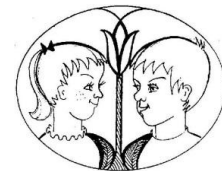
- felkészülünk a gyermek fogadására (kapcsolatfelvétel a családdal, a gyermek kultúrájával, vallásával, nemzetiségével kapcsolatos információk összegyűjtése)
- a gyermekek személyiségének megismerése, az eltérések, esetleges lemaradás területeinek, mértékének megállapítása, ebből kiindulva az egyéni, differenciált fejlesztés meghatározása
- olyan befogadó közösséget, körülményeket biztosítunk számukra, ahol szívesen járnak óvodába, örömmel játszanak társaikkal, a gyermekcsoport egyenrangú tagjának érzik magukat, ösztönözzük társas kapcsolataik pozitív alakulását
- természetesnek vesszük az eltérő nyelv, szokások, viselkedési módok, étrend elfogadását, elfogadtatását, értékként mutatjuk be a többi gyermek számára
- megismertetjük a magyar nemzeti kultúra értékeit, hagyományait, szokásait,
- támogatjuk identitástudatuk megőrzését, ápolását
- megalapozzuk, fejlesztjük a társadalmi elvárásoknak megfelelő viselkedéskultúra elsajátítását
- segítjük a magyar nyelv elsajátítását, melynek leghatékonyabb eszköze a játék, tere pedig a közösség

13 A gyermekek fejlődésének nyomon követése

A gyermek fejlődésének nyomon követési rendszere alapján az óvodába lépés kezdetétől az iskolába lépésig minden gyermek tervszerű, szakmai megfigyelésben, és támogatásban részesül. A fejlettség vizsgálata alapján megítélhető, hogy az egyes gyermekek mennyire érik el az országos alapprogramban előírt fejlettségi szintet.

Célunk, hogy a gyermek minél alaposabb megismeréséből kiindulva tervezzük meg a pedagógiaileg optimális, hatékony stratégiát, és az egyéni fejlesztést.

A gyermek egyéni fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát. A szülőkkel egyéni fogadóóra keretében, félévente megbeszéljük a gyermek fejlődését, aláírásukkal igazolják, hogy részt vettek a tájékoztatáson, illetve nyilatkoznak egyetértésükről a rögzítettekkel kapcsolatosan.

A dokumentum tartalmazza:

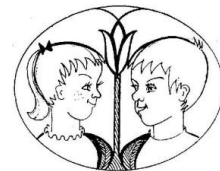
- az anamnézist, melyet a szülő tölt ki, ezáltal olyan információkhoz jutunk, amelyek megkönnyítik a befogadás/beszoktatás időszakát, elősegítik a gyermek alaposabb megismerését
- a bemeneti és kimeneti mérés eredményeit: számozott skálán értékeljük a gyermek fejlettségét meghatározott szempontok alapján
- a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi, szociális, értelmi, beszéd, mozgásfejlődés), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait
- a szülők tájékoztatására szolgáló feljegyzéseket

Az óvodai készségfejlesztő munka hatékonysága érdekében minden 5. életévét betöltött gyermeknél rövid DIFER mérést végzünk, mely során képet kapunk arról, hogy az iskolakezdéshez milyen készségeket sajátított el, mely területeken szükséges fejlesztés. Szükség esetén a teljes DIFER mérést alkalmazzuk. A felméréseket követően a gyermekek fejlődésének nyomon követésére használt dokumentációban is rögzítjük az eredményeket, valamint tájékoztatjuk a szülőket.

14 Az óvoda szakmai dokumentumai

Intézményünk kiegyensúlyozott és kiszámítható működési rendjének biztosításához rendelkezünk a szükséges dokumentumokkal, amelyek az intézmény minőségügyi dokumentumrendszerének is elemei:

- egyrészt a működést szabályozó jogi dokumentumok (törvényekre, kormány/miniszteri rendeletekre, fenntartói szabályozókra, intézkedésekre épülő belső szabályozás)
- másrészt a tartalmi munkához keretet adó pedagógiai dokumentumok (pedagógiai program, vezetői program, éves pedagógiai munkaterv, a gyermeki fejlődés nyomon követése)

14.1 Óvodánk alapidokumentumai:

- Alapító Okirat
- Házi rend
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Pedagógiai Program
- Munkaterv
- Intézményi Önértékelési Program

Az intézmény dokumentumainak felülvizsgálati határidejét a vezető tartja nyilván és kezdeményezi.

14.2 Tanügyi dokumentáció:

- Felvételi és mulasztási napló

A csoportok óvodapedagógusai vezetik, pontos, naprakész adatkezeléssel és nyilvántartással a törvényi előírásoknak megfelelően.

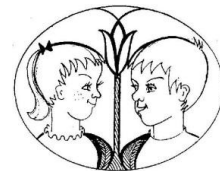
14.3 Pedagógiai dokumentáció:

- Pedagógiai Program
- Éves munkaterv
- Pedagógiai csoportnapló
- A gyermeki fejlődés nyomon követését szolgáló dokumentáció

Pedagógiai Program:

Az óvoda kötelezően előírt alapidokumentuma, melyet az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készítettünk el. Megjelenik benne intézményünk sajátos arculata, specifikuma. Tartalmazza óvodánk bemutatását, óvodaképünket, gyermekképünket, nevelésünk céljait és koncepcionális elemeit, nevelési elveinket, nevelésünk általános feladatait, óvodánk napirendjét, heti rendjét, a gyermeki fejlődés jellemzőit óvodáskor végén, gyermekvédelmi tevékenységünk és kapcsolataink rendszerét, személyi és tárgyi feltételeinket, dokumentációs rendszerünket, valamint a tevékenységi formák megjelenítését mindennapjainkban.

A felülvizsgálat vagy módosítás egy részt a törvényi előírásoknak való megfelelést, másrészt a gyakorlati megvalósítás során felvetődő igények rendezését szolgálja.

Éves munkaterv:

A munkaterv szerves részét képezi az intézmény stratégiájának. Megtalálhatóak benne az adott év feladatai és azok ütemezése. A munkatervet a nevelőtestület javaslata alapján az intézményvezető készíti el az évnnyitó nevelési értekezletig, ahol a nevelőtestület megvitatja, és dönt a jóváhagyásáról.

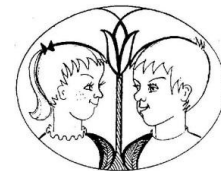
Óvodai csoportnapló:

Az óvoda pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál. Tartalmazza törvényi előírásoknak megfelelő elemeket (nyitólap, az óvoda OM azonosítója, a csoport óvodapedagógusai és dajkája, a gyermekek névsora, jele, születésnapjai, óvoda-család kapcsolat, családlátogatások, a csoport napirendje, heti rendje, nevelőmunka tervezése, tematikus terv, ezek értékelése, a csoport életével kapcsolatos események, feljegyzések).

A pedagógiai napló vezetése rendszeres és folyamatos, az egy csoportban dolgozó mindkét óvodapedagógus közös feladata.

A gyermeki fejlődés nyomon követését szolgáló dokumentáció:

Az egyéni gyermekről, meghatározott mérőeszközök alkalmazása, valamint a nevelési eredmény és a fejlődési folyamat nyomon követése során gyűjtött információk összessége, melyek iskolai élet megkezdésére alkalmasság megállapítását segítik.

15 Záró rendelkezések, Legitimációs záradék

Jelen pedagógiai programot az óvoda nevelőtestülete fogadja el, amely az óvodavezető jóváhagyásával válik érvényessé. A szülői közösséget véleményezési, a fenntartót egyetértési jog illeti meg. A hatályba lépett programot meg kell ismertetni az óvoda azon alkalmazottaival is, akik nem tagjai az óvodai nevelőtestületnek.

A Helyi Óvodai Pedagógiai Program érvényességi ideje: 2021-től folyamatosan

Módosításának lehetséges indokai:

- a nevelőtestületen belül bekövetkező személyi változás, újabb végzettség megszerzése,
- a szülők részéről felmerülő indokolt változtatás kérése.
- fenntartói módosítás
- jogszabályi módosítás

Elfogadva a nevelőtestület részéről:

Szeged,
dátum aláírás

Jóváhagyva a intézményegység vezető részéről:

Szeged,
dátum aláírás

Jóváhagyva az iskolaigazgató részéről:

Szeged,
dátum aláírás

Egyetértését nyilvánította a Fenntartó:

Szeged,
dátum aláírás

Tájékoztatásul megkapta a Szülő Szervezet tagja:

Szeged,
dátum aláírás